

Årsberetning 2024

Status over resultaterne på Nationalt Videnscenter for Hovedpines
tre strategiske indsatsområder samt aktiviteter i 2024

Årsberetning 2024

Vi understøtter fremtidens nære sundhedsvæsen

I årsberetningen gør Nationalt Videnscenter for Hovedpine status over et år med resultater indenfor vores tre strategiske indsatsområder folkeoplysning, kvalitetsudvikling og uddannelse samt fremme forskning og ny viden.

Vi kigger også fremad mod et spændende 2025, hvor implementeringen af den nye sundhedsstrukturereform begynder.

Siden 2018 har videnscentret arbejdet med systematisk at løfte viden om hovedpinesygdomme. Vi har skabt opmærksomhed om hovedpine og gjort evidensbaseret viden let tilgængelig for behandlere og befolkningen, så hovedpine bliver nemmere at leve med for patienterne og koster samfundet færre penge.

Det kan vi kun gøre, fordi vi siden videnscentrets start har haft opbakning og finansiering fra brede politiske flertal på Christiansborg. Vi er stolte over resultaterne indtil nu, og vi har store planer for fremtiden.

Langt over en halv million danskere lever med en hovedpinesygdom. Desværre tyder intet på, at udfordringerne ved hovedpine bliver mindre. Hverken for den enkelte, der er ramt, eller for samfundet som helhed.

I 2024 udgav videnscentret en hvidbog med anbefalinger til en forstærket indsats mod hovedpinesygdomme. Den blev udarbejdet på baggrund af bred, sundhedsfaglig konsensus og med input fra faglige selskaber og patientforeninger.

Hvidbogen samler viden om hovedpinesygdomme i Danmark, herunder omkostningerne for samfundet og konsekvenser for den enkelte. Den rummer en række forslag til, hvordan man på tværs af sektorer kan løfte indsatsen mod hovedpine.

Danmark er førende indenfor forskning i migræne og hovedpine. Ambitionen bag videnscentret er, at førerpositionen omsættes, så flere får hjælp til deres hovedpine. Det er der behov for.

Langt størstedelen af personer med hovedpinesygdom kan og skal behandles i det nære sundhedsvæsen. Dette gælder endnu tydeligere i fremtiden, hvor sundhedsreformen vil styrke almen praksis i at tage et større ansvar og fylde mere i det samlede sundhedsvæsen.

I Nationalt Videnscenter for Hovedpine er vi stolte af, at vi allerede i årevis har bidraget til denne udvikling af sundhedsvæsenet. Det har vi gjort med en stærk folkeoplysende indsats og med en række initiativer, der har gjort ny viden tilgængelig for både patienter og behandlere, herunder ikke mindst praktiserende læger.

På den måde støtter videnscentret det nære sundhedsvæsen i at møde patienterne bedst muligt. Vi arbejder med at flytte viden fra universitetshospitaler helt ud tæt på flertallet af patienternes dagligdag.

Det er med til at skabe sammenhæng på tværs af sundhedsvæsenet, og det kan være en rollemodel for, hvordan ambitionerne om et styrket, nært sundhedsvæsen kan understøttes med målrettede, centrale initiativer.

Hovedpinesygdomme er en folkesundhedsudfordring og vil også i årene fremover udgøre en kolossal opgave for et mere decentralt sundhedsvæsen. Derfor vil der fortsat være behov for Nationalt Videnscenter for Hovedpine også ud over den aktuelle bevillingsperiode for 2025.

Professor Messoud Ashina er leder af Nationalt Videnscenter for Hovedpine

OM NATIONALT VIDENSCENTER FOR HOVEDPINE

- Nationalt Videnscenter for Hovedpine ledes af professor, overlæge Messoud Ashina og består af et sekretariat samt en række tilknyttede fagpersoner.
- Videnscenteret har desuden et Advisory Board med en bred gruppe af læger fra hele landet.
- Videnscentret er beliggende på Rigshospitalet Glostrup og arbejder tæt sammen med forskere og fagfolk på Danmarks største hovedpine-klinik, Dansk Hovedpinecenter.

Tal og fakta om hovedpine i Danmark

Samfundsomkostninger ved migræne

14%

Migræne alene er årsag til 14% af alle sygedage blandt erhvervsaktive.

3,6 mia. kr.

Den samfundsmæssige omkostning ved migræne er 3,6 mia. kroner årligt.

Hovedpine hos skolebørn

54%

Piger i 9. klasse, der svarer, de har hovedpine mindst hver uge.

25%

Drenge i 9. klasse, der svarer, de har hovedpine mindst hver uge.

De tre hyppigste hovedpinesygdomme i Danmark

HOVEDPINETYPE	SPÆNDINGSHOVEDPINE	MIGRÆNE	MEDICINOVERFORBRUGSHOVEDPINE
Voksne (15-64 år)	Omtrent 1.240.000	Mindst 400.000	Omtrent 80.000
Børn (6-17 år)	Omkring 55.000	Mindst 55.000	Op til 8.000

Sundhedsminister og regionrådsformand på besøg

Indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde og regionrådsformand Lars Gaardhøj besøgte i oktober Nationalt Videnscenter for Hovedpine til en drøftelse af fremtidens indsats mod hovedpine. I forbindelse med besøget blev de vist rundt og fik indsigt i driften af Dansk Hovedpinecenter.

“ Der er desværre rigtig mange danskere, der slås med svær hovedpine eller migræne, som giver dårlig livskvalitet og kan gøre det svært for eksempel at gå på arbejde i perioder.

Men der sker heldigvis en rivende udvikling i behandlingsmulighederne i de her år, og det skyldes i høj grad forskere i Danmark.

Deres forskningsresultater kan være med til at styrke behandlingen på hovedpine- og migræneområdet, og det har været inspirerende at se, hvordan Nationalt Videnscenter for Hovedpine får forskningen og den nye viden bragt i spil, så den kan gøre en forskel for de mange danskere, der er ramt af svær hovedpine eller migræne.”

Sundhedsminister Sophie Løhde

“ Hovedpine og migræne berører flere hundredetusinde danskere. Det kan være meget invaliderende, og det kan være svært at få hverdagen til at hænge sammen. Det skal vi tage alvorligt.

Derfor er det vigtigt at bringe resultaterne fra forskningsmiljøerne i anvendelse i behandlingen.

På den måde gør forskningen gavn både for de hårdest ramte patienter, der behandles på højt specialiserede klinikker som Dansk Hovedpinecenter og for de hundredetusinde af danskere med hovedpine, som behandles i almen praksis.”

Regionsrådsformand Lars Gaardhøj

Regionsrådsformand Lars Gaardhøj, leder af Nationalt Videnscenter for Hovedpine Messoud Ashina, teamleder Simon Stefansen fra Nationalt Videnscenter for Hovedpine, Indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde, ledende overlæge Lars Bendtsen fra Dansk Hovedpinecenter, Rigshospitalets direktør Rasmus Møgelvang og konstitueret centerdirektør Lene Lydia Breum, Neurocentret.

Hvidbog med konkrete bud på en forstærket indsats

Videnscentret udgav i maj 2024 hvidbogen Hovedpine er en folkesygdom, vi kan gøre noget ved. Hvidbogen præsenterede et samlet bud på, hvordan en forstærket indsats mod de mest udbredte hovedpinesygdomme kan sammensættes.

Anbefalingerne var inddelt i tre indsatsområder:

- Forstærket folkeoplysning om hovedpinesygdomme
- Styrket behandling af hovedpine i sundhedsvæsenet
- Styrket indsats for børn og unge

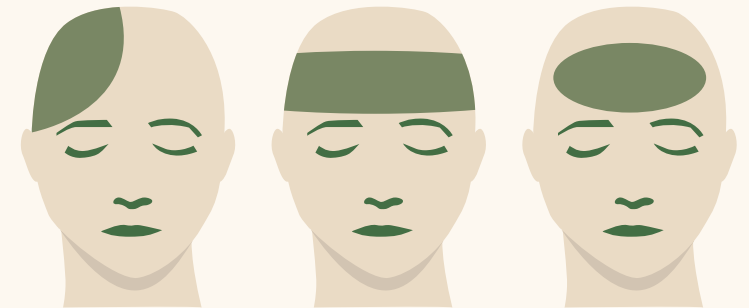
Hvidbogen blev til i samarbejde med faglige selskaber med input fra patientforeninger. Kort efter udgivelsen præsenterede videnscentret hvidbogens anbefalinger for Folketingets Sundhedsudvalg ved et foretræde.

Leder af Nationalt Videnscenter for Hovedpine Messoud Ashina og formand for Migræne & Hovedpineforeningen Hanne Johannsen på Christiansborg for foretræde for Folketingets Sundhedsudvalg.

Hovedpine er en folkesygdom, vi kan gøre noget ved

Anbefalinger til en forstærket indsats mod hovedpine

Indsatsområde: Folkeoplysning

Stor interesse for information om hovedpine

Videnscentret prioriterer folkeoplysning højt. Det er derfor glædeligt, at flere og flere søger lettilgængelig og evidensbaseret information hos Nationalt Videnscenter for Hovedpine. Igen i 2024 oplevede videnscentret stigende interesse fra offentligheden blandt andet på sociale medier og i pressen.

Vidensportalen www.videnomhovedpine.dk har igen i 2024 kunnet notere en markant stigende bevågenhed fra almindelige danskere og fagpersoner, der søger information om hovedpinesygdomme, nyt fra forskningen og viden om behandling.

Vidensportalen er målrettet almindelige danskere med hovedpinesygdomme og deres pårørende. Her finder de faktabaseret viden om behandling, forskning og livet med hovedpine. Vidensportalen rummer også en sektion til fagfolk og behandlere med værktøjer, medicinvejledninger og opslagsværker om hovedpine.

413.198

Facebook rækkevidde

153.872

Unikke besøgende på videnomhovedpine.dk

Migræne Fokus Uge

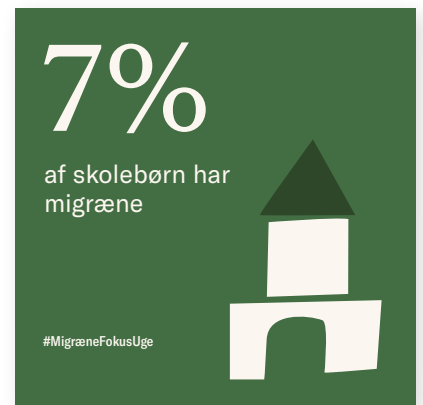
Migræne Fokus Uge foregår hvert år i uge 39. Her gennemfører Nationalt Videnscenter for Hovedpine en virtuel opmærksomhedskampagne med fakta om migræne for at skabe opmærksomhed, gøre op med misforståelser og få flere til at opsøge hjælp og behandling.

Hovedpine på Tværs

En del af videnscentrets folkeoplysende aktiviteter er foredragsrækken Hovedpine på Tværs, der bringer viden fra forskere og behandlere ud til interesserede.

I 2024 var videnscentret vært for:

- onlineoplæg om migræne og arvelighed ved genforsker og forskningsleder Thomas Folkmann Hansen fra Rigshospitalet
- webinar om fysisk aktivitet i behandling af hovedpine ved fysioterapeut Lotte Skytte Krøll fra Dansk Hovedpinecenter
- oplæg på Dokk1 i Aarhus om migræne og behandlingsmuligheder ved overlæge Sonja Antic, Aarhus Universitetshospital

Grafikker fra Facebook

Indsatsområde: Kvalitetsudvikling og uddannelse

Samarbejde med sundhedsplejersker

Hovedpine er en af de mest almindelige og forstyrrende smertetilstande hos skolebørn. Det fører til forringet trivsel og udfordrer både venskaber, fritidsaktiviteter og skolepræstation.

Der er behov for at kvalificere og styrke indsatsen mod hovedpine hos børn med øget opmærksomhed og et løft af viden både hos forældre og fagpersoner. Derfor tog videnscentret i 2024 de første skridt til et samarbejde med Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker.

De kommunale sundhedsplejersker spiller en nøglerolle for at opspore hovedpine tidligt hos skolebørn og for at sikre god rådgivning om, hvordan hovedpinen bedst håndteres.

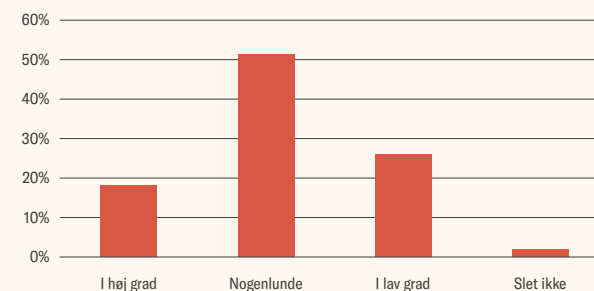
I en spørgeundersøgelse gennemført af videnscentret fremgik det, at sundhedsplejersker ofte hører børn og unge fortælle om problemer med hovedpine, men at en del sundhedsplejersker kan være usikre på at rådgive om hovedpine.

“ Vi skal gribe mange bolde, og derfor er vi nødt til at være generalister. Derfor er det vigtigt, at vi har gode redskaber til vores arbejde, og at vi får adgang til viden om udbredte lidelser som for eksempel hovedpine, der kan gøre os endnu skarpere”

Formand for Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker,
Susanne Rank Lücke

OPLEVET KOMPETENCE TIL RÅDGIVNING OM HOVEDPINE

“I hvor høj grad kan du rådgive børn og unge om hovedpine”

Faglig dialog, oplæg og kurser

Videnscentret arbejder for at løfte viden om hovedpine og bidrage til relevante drøftelser i sundhedsfaglige kredse.

I 2024 holdt videnscentret oplæg på Landsmødet for Fokusgruppe med interesse for hovedpine under Dansk Sygeplejeråd og deltog i Landskursus for Fagligt Selskab for Konsultations- og infirmerisygeplejersker.

Videnscentret har desuden holdt flere oplæg om hovedpine hos børn for sundhedsplejersker i en række kommuner samt deltaget på praksisdage i flere regioner.

Videnscenteret faciliterede derudover et velbesøgt kursus i hovedpinebehandling for praktiserende læger på Lægedage 2024 i Bella Center.

Indsatsområde: Fremme forskning og ny viden

Forskningssamarbejde om migræne og hovedpine i Danmark

Videnscentret indgik i 2024 et forskningssamarbejde med medicinalvirksomheden Lundbeck A/S. Projektet skal kortlægge hovedpine i Danmark og medvirke til at belyse de samfundsmæssige og personlige omkostninger ved hyppig hovedpine og migræne.

Centralt i forskningsprojektet står en ny måde at generere data på, hvor eksisterende registerdata kombineres med data, som deltagerne selv indtaster i en nyudviklet app. I forbindelse med projektet har videnscentret ansat en ph.d.-studerende i samarbejde med Rigshospitalet og Københavns Universitet.

Rekruttering til forskning

Dansk forskning i hovedpine er verdensførende. Det skyldes ikke mindst, at mange danskere med hovedpine medvirker som forsøgsdeltagere. Videnscentret bidrager til at rekruttere forsøgsdeltagere med en særlig sektion på vidensportalen, der samler information om danske forskningsprojekter og hvordan, man melder sig som forsøgsdeltager.

I 2024 faciliterede videnscentret det første i en række af nationale fællesmøder for forskningssygeplejersker til erfaringsudveksling om og koordinering af rekruttering af forsøgsdeltagere.

Evidensbaseret materiale med gennemslagskraft

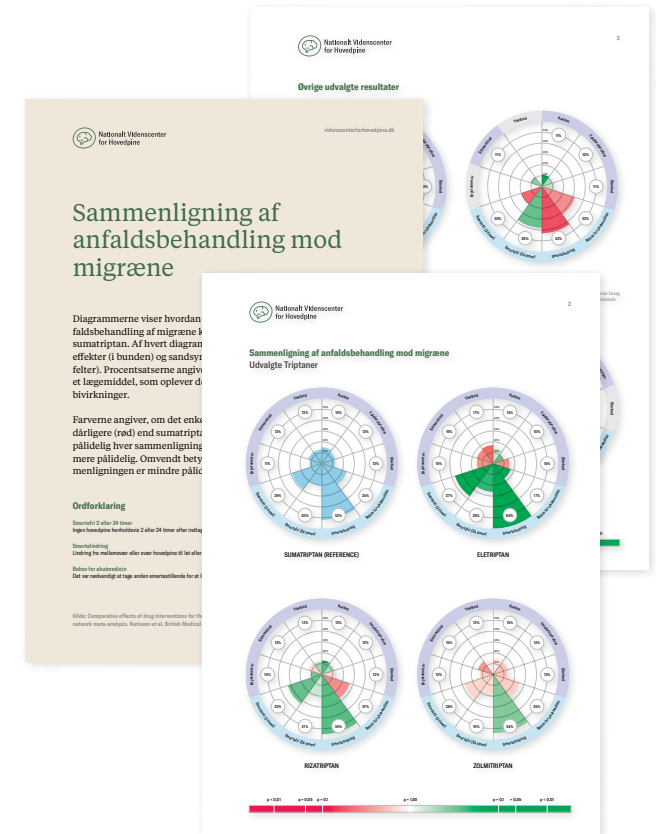
Resultater fra forskningen skal komme patienter med hovedpine til gode. Det sikrer videnscentret ved et tæt samarbejde med Dansk Hovedpinecenter, Rigshospitalet Glostrup, som råder over verdensførende forskningsmiljøer indenfor migræne og hovedpine.

Professor Messoud Ashina figurerede som leder af videnscentret på tre oversigtsartikler publiceret i internationale, videnskabelige tidsskrifter i 2024.

Videnscentrets dedikerede formidling medvirker til at løfte vidensniveau hos patienter, pårørende og fagfolk og bidrager således til bedre behandling ikke mindst i almen praksis:

I 2024 kom verdens største migrænestudie med en omfattende sammenligning af effekt og bivirkninger ved smertestillende håndkøbsmedicin og lægemidler udviklet specifikt mod migræneanfald. Resultaterne fra det internationale studie oversatte og bearbejdede videnscentret i samarbejde med forskerne bag studiet fra Dansk Hovedpinecenter.

Oversigten over resultaterne kan bruges af danske alment praktiserende læger.

INTERNATIONAL BETYDNING

Materiale fra Nationalt Videnscenter for Hovedpine har international relevans og kvalitet: Videnscentrets redskab 3x3 Triptan, som støtter korrekt afprøvning af triptaner i almen praksis, er således blevet oversat og bruges nu også i Norge og Israel på initiativ af medicinalfirmaet Pfizer.

Årsberetning 2024

Nationalt Videnscenter for Hovedpine
Rigshospitalet - Glostrup
Valdemar Hansens Vej 2
2600 Glostrup

www.videnomhovedpine.dk

Version: 1.0

Udgivet af Nationalt Videnscenter for Hovedpine
Marts 2025